

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2011. év szeptember hó 23. napján és 2011. év október hó 5. napján megtartott fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt **vádolt** ellen indított büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 18.B.114/2010/45. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg.

A vádlott cselekményét rablás bűntettének (Btk. 321. § (1) bekezdés) és testi sértés bűntettének (Btk. 170. § (1) és (5) bekezdés) minősíti.

A vádlott börtönbüntetésének tartamát 5 (öt) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 6 (hat) évre enyhíti, melyet halmazati büntetésként tekint kiszabottnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 43.100,- (negyvenháromezer-egyszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Pest Megyei Bíróság a 2011. április 01. napján kelt 18.B.114/2010/45. ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés bűntettének kísérletében (Btk.166.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pont). Ezért őt 8 év börtönbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a járulékos kérdések tekintetében, így az előzetes fogvatartás beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a jogorvoslati nyilatkozatra fenntartott 3 napon belül, a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú fegyház büntetés kiszabása végett fellebbezett.

A vádlott enyhítésért, védője a tényállás részbeni téves megállapítása miatt, enyhítésért jelentett be fellebbezést.

Az ügyész fellebbezése indokolásában azt hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság eltúlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek. Az önkéntes feladás kapcsán azt emelte ki, hogy a vádlott kezdetben nem volt elérhető, elfogatóparancsot adtak ki ellene és bár igaz, hogy önként jelentkezett a hatóságoknál, de kezdetben tagadta a bűncselekmény elkövetését és csak a hazugságvizsgálat eredményeként tett beismerő vallomást. A büntetlen előélet vonatkozásában azzal érvelt, hogy a legsúlyosabb cselekménynél e körülménynek nincs jelentősége és azért sincs, mert 2001-ben a főügyészség a vádlottal szemben kábítószerrel visszaélés vétsége miatt a vádemelést 1 év 6 hónapra elhalasztotta, az elkövetésnél pedig a kábítószer-fogyasztás nagy szerepet játszott. A korábbi büntetőeljárás súlyosító körülmény. Az időmúlást illetően arra hivatkozott, hogy a vádlottal szemben elfogatóparancsot bocsátottak ki. Álláspontja szerint a súlyosító körülményeket - kábítószer hatása alatti elkövetés, sértett személye, a sértett és családja életében bekövetkezett negatív változás - az elsőfokú bíróság nem kellő nyomatékkaal értékelte, a büntetés eltúlzottan enyhe és nem indokolt eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazása.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.5/2011/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést a fellebbezés indokaira tekintettel fenntartotta. Álláspontja szerint az enyhítő szakasz alkalmazására nem kerülhetett volna sor és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést fegyházban kellett volna meghatározni. A kiszabott büntetés kirívóan enyhe, annak súlyosítása szükséges. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a vádlottal szemben hosszabb tartamú fegyházbüntetés kiszabását indítványozta.

A nyilvános tárgyaláson a felvett bizonyítást követően a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint a tényállás azon megállapítását, hogy a sértett sérüléseit a vádlott okozta a meghallgatott orvos-szakértők megerősítették. Megismételve az ügyészi fellebbezés indokait az átiratban írtakkal egyező indítványt tett.

A vádlott védője fenntartotta a bejelentett fellebbezést. A tényállást illetően azt hangsúlyozta, hogy a vádlott nem figyelte ki és nem tudta, hogy ki lakott a házban, ahová bement. A sértett érdemben nyilatkozni nem tud, a vádlotti védekezést nem cáfolja.

A szakértői vélemények sem cáfolják a vádlotti védekezést, nincs olyan bizonyíték, ami szemben állna a vádlott előadásával. A perbeszédében előadottakat fenntartva a tényállás vádlotti védekezés szerinti megállapítását, életveszélyt okozó testi sértés és rablás miatt enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

A sértett képviselője az elsőfokú eljárásban tett észrevételét tartotta fenn. A vádlott, akinek védekezése elfogadhatatlan és a szakértők is cáfolják, előre kitervelten, nyereségvágyból követte el cselekményét.

A vádlott ismételten bocsánatot kért a jelenlévő sértetti hozzátartozóktól, majd az utolsó szó jogán is elismerte bűnösségét, megbánását és azt hangsúlyozta, hogy nem bűnöző és önként jelentkezett a rendőrségen.

Az ítélet tábla a kétoldalú perorvoslatokkal megtámadott elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Felülbírálata során az ítélet tábla megállapította, hogy a részletes bizonyítást lefolytató elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat túlnyomórészt betartotta.

Eljárási hibát vétett azonban akkor, amikor a rendelkezésére álló bizonyítékok között a szakértő1 és a szakértő2 igazságügyi orvos-szakértők véleményében az alkalmazott erőbehatást illetően meglévő ellentmondásokat nem észlelte, azokat nem oldotta fel. A szakértő1 közepes vagy azt meghaladó erejű bántalmazást, a szakértő2 kis-közepes erejű tompa erőt véleményezett.

A szakértők tárgyalási előadását a sértetti sérülések mechanizmusát illetően nem vetette össze a vádlotti védekezéssel, tanú1 nyomozati és tárgyalási vallomásával. Ennek következtében a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem értékelhette és nem is értékelte teljeskörűen. Indokolási kötelezettségének sem tett eleget. A részletes indokolást nem pótolja egyes bizonyítékok aggálytalanságának hangsúlyozása és ismétlése.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértései az elsőfokú ítélet Be. 351.§ (2) bekezdés b) pont II. fordulatóban, c) és d) pontjában írt részbeni megalapozatlanságát eredményezték.

Ez a részbeni megalapozatlanság azonban a Be. 363.§ (2) bekezdés b) pontja alapján tartott tárgyalás keretében, bizonyítás felvételével, a szakértő1 és a szakértő2 igazságügyi orvos-szakértők ismételt meghallgatásával kiküszöbölhetővé vált.

A fentiekben túlmenően az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat a lehetséges körben feltárta, a bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte.

Az elsőfokú bíróság által részben megalapozott tényállást az ítélet tábla az általa felvett bizonyítással a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a következők szerint helyesbíti és egészíti ki.

Az ítélet 3. oldal 2. bekezdés 4. és 5. mondatát: A vádlott odament az ágyon jobb oldalán fekvő sértetthez és közepes erővel 2-3 alkalommal ököllel megütötte fejének bal oldalát.

A sértett bal keze - védekezés közben - kis erejű ütéstől sérült meg.

A vádlott távozása után a sértett - meg nem állapítható időpontban és körülmények között - a földre került.

Az ítélet 3. oldal 3. bekezdését: A sértettre a földön, az ágy mellett a konyha kövezetén, háttal fekvő testhelyzetben találtak rá a hozzátartozói.

Az ítélet 3. oldal 4. bekezdését: A vádlott által okozott sérülések: a hajas fejbőr bal oldali fali részén repesztett, a bal fül tájékán repesztett sérülés, a bal arcfelén a szem körül a felső ajakra terjedően vérömleny, a bal kötőhártya alatt bevérzéssel, a bal kéz hát zúzódása.

A sértett bal vállán lévő sérülés és a bordatörések következtében kialakult légvérmell eleséstől, az ágyról való leeséstől - pontosan meg nem állapítható körülmények között - keletkezett.

A fenti helyesbítéssel és kiegészítéssel a megállapított tényállás megalapozottá vált, következésképp ez a tényállás a Be. 352.§ (2) bekezdésének értelmében irányadó volt a másodfokú eljárásban.

Az elsőfokú bíróság - miként arra már hivatkozás történt - teljeskörűen nem tett eleget indokolási kötelezettségének. A bizonyítékok értékelését illetően az ítéletábra az alábbiak hangsúlyozását tartotta szükségesnek.

A vádlott nem vitatta, hogy pénzszerzési célzattal tört be a sértett házába. Nem vitatta, hanem beismerte, hogy a sértettet tetteleg bántalmazta, majd a házban értékek után kutatott.

E körben vallomását alátámasztotta a sértett, a meghallgatott tanúk nyilatkozata, az igazságügyi orvos-szakértői vélemények és egyéb okirati bizonyítékok is.

Az elsőfokú bíróság azonban alappal vetette el azt a vádlott védekezést, hogy a sértett az ajtó mögött állt, akit a vádlott azért ütött le, mert azt gondolta, hogy rá fog támadni, majd a földre került sértett ő tette fel az ágyra.

A sértett - bár a bántalmazására nem emlékezett - azt határozottan és következetesen állította, hogy nem kelt fel az ágyból. Vallomását megerősítette a helyszíni szemle jegyzőkönyve, melynek alapján megállapítható, hogy a nagy kiterjedésű vérszenyeződés az ágyban, a párnán látható és mellette a falon. Így a dulakodásra a vádlott által mondott ajtó mögötti részen nem kerülhetett sor.

A sértett azt is határozottan állította, hogy mindig a jobb oldalán fekszik. A sértett valamennyi sérülése a teste bal oldalán keletkezett, így a vádlott által okozott, fején lévő sérülések, valamint a bal kéz hátán levő, védekezésre utaló sérülés is.

Mindezek alapján helyesen vont következtetést arra az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott a sértettet az ágyában, fekvő testhelyzetben bántalmazta.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő körültekintéssel a sértett fiának és menyének a nyomozati és tárgyaláson tett vallomását, a helyszíni szemle jegyzőkönyvének adatait és az igazságügyi orvos-szakértői véleményeket.

A tanú1 és a tanú2 a nyomozás során és a tárgyaláson is úgy nyilatkoztak, hogy a sértettet az ágy mellett, a konyhakövön háttal fekvé találták.

A helyszíni szemle jegyzőkönyve rögzíti és látható a fényképfelvételeken is, hogy a sértett feltalálási helyén, a konyhakövön, az ágy mellett is látható volt a vérszennyeződés.

Fényképfelvétel rögzíti azt is, hogy az ágygal szembeni asztal mellett levő széken telefon található. A sértettet hozzátartozói próbálták telefonon elérni.

A fellebbezési tárgyaláson meghallgatott igazságügyi orvos-szakértők a fejen levő sérüléseknél 2-3 erőbehatást véleményeztek. A szem körüli, a kötőhártya bevézését is eredményező sérülés kivételével a sértett valamennyi sérülése tekintetében nem zárták ki az eleséstől, leeséstől való keletkezési módot. Az erőbehatást egyezően kis-közepes erejűnek jelölték meg, a fej és mellkasi részen közepes, a kéz hátán kis erejűnek, figyelemmel a sértett korára is.

A vádlott elismerte a fejre mért ütést, az erős vézésről is nyilatkozott. Mindezek alapján megállapítható, hogy a fejsérüléseket a vádlott okozta.

A többi sérülést illetően a sérülések keletkezésének pontos mechanizmusa nem állapítható meg.

A kétséget kizáróan nem bizonyított tény pedig a vádlott terhére nem értékelhető.

Mindezekből csak arra vonható következtetés, hogy a sértettet a fején bántalmazó, majd a kezét is megütő vádlott távozása után a megsérült sértett megpróbált az ágyban fekvő helyzetén változtatni és onnan ismeretlen időpontban és körülmények között leesett, vagy az ágyról felkelve elesett.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

Tévedett azonban akkor, amikor a vádlott cselekményét nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette kísérletének minősítette. E körben az igazságügyi orvos-

szakértői véleményekben eltérő erőbehatások fokának feloldása nélkül közepes vagy annál nagyobb erővel történő bántalmazást állapított meg, a fejre és a mellkasra leadott négy ütést pedig a fejre leadott sorozatos öklöcsapásokká változtatta.

Ilyen körülmények között pedig az iratszerűséget is nélkülöző érvelés nem lehet alapja azon jogi következtetés levonásának, hogy a vádlott szándéka a sértett halálára is kiterjedt.

Bizonyossággal csak az volt megállapítható, hogy a vádlott a fejre 2-3 közepes erejű, a kézre 1 kis erejű öklöt ütött. A bántalmazott sértett később az ágyról leesés vagy elesés következtében szenvedett közvetetten életveszélyes sérülést.

Így az un. alanyi és tárgyi tényezőkből, az elkövetés körülményeiből és módjából, az ütések számából, erejéből, a támadott testtájékból, a cselekmény motívumából, csak arra lehet megalapozott következtetést levonni, hogy a vádlott tudatában nem merült fel a sértett halála bekövetkezésének lehetősége. Ennek nem mond ellent az a tény sem, hogy a vádlott a cselekményről édesapjának beszámolva elképzelhetőnek tartotta a sértett halálát. Tehát a vádlott cselekménye nem értékelhető élet elleni cselekményként.

A vádlott azzal a szándékkal tört be a sértett házába, hogy onnan értékeket tulajdonítson el. A konyhában, az ágyban alvó, de a zajokra ébredő sértettet azért bántalmazta, hogy a lakásban történő kutatásban ne akadályozza meg, majd magához vette a sértett tulajdonát képező, 500 forint értékű pénztárcát, az abban levő 800 forinttal. Ezután a sértettet magára hagyva távozott a lakásból.

A sértett - pontosan meg nem határozható időpontban és körülmények között - megpróbált testhelyzetén változtatni, miközben az ágyról leesett vagy onnan felkelve elesett. Ennek következtében szenvedett bordatörést, amely a kialakult lég-és vérmell miatt közvetetten életveszélyes állapotot eredményezett.

A vádlotti bántalmazás és az azzal összefüggésben kialakult közvetett életveszélyes állapot a sértettnél súlyos egészségkárosodást okozott.

A vádlott magatartása indította el azt az okfolyamatot, amely a közvetett életveszélyes állapot bekövetkezéséhez vezetett. A vádlott egyenes szándéka testi sértésre irányult, a bekövetkezett eredmény, az életveszélyes következmény tekintetében tudatos gondatlanság terheli.

A vádlott elkövetette a Btk. 321.§ (1) bekezdés szerinti rablás bűntettét. Az általa alkalmazott erőnek életveszélyes sérülést eredményezett. Az állandó bírói gyakorlat szerint, ha a rablás során alkalmazott erőszak súlyos testi sérülést vagy életveszélyes sérülést okoz, halmazatot kell megállapítani.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a Btk. 2.§-ának felhívásával helyesen alkalmazta az elkövetéskor hatályos rendelkezéseket, az ítélet megállapította,

hogyan a vádlott a rablás büntette mellett a Btk. 170.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntetettét is megvalósította.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket helyesen sorolta fel.

E körülmények azonban az eredmény minősítésének megváltoztatása folytán helyesbítésre szorulnak az alábbiak szerint.

A vádlott terhére nem az élet elleni cselekmények elszaporodottsága, hanem a testi épség sérelmére megvalósított és a vagyon elleni cselekmények elszaporodottságában rejlő fokozott társadalomra veszélyesség értékelhető súlyosítóként.

Ugyanakkor - szintén a minősítésváltozás folytán - nem értékelhető a vádlott javára a cselekmény kísérleti szakban maradása.

A cselekmény enyhébb minősítésére tekintettel az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által a vádlottal szemben kiszabott büntetés eltúlzottan súlyos, ezért azt a rendelkező részben írtak szerint enyhítette.

Az így megállapított tartamú büntetés áll arányban a vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyával, a vádlott bűnössége fokával és a büntetés kiszabása során irányadó egyéb súlyosító és enyhítő körülményekkel.

A Btk. 85.§ (1) bekezdése alapján halmazati büntetesként kiszabott büntetés szükséges, egyúttal elegendő ahhoz, hogy a vádlottal szemben a büntetési célt elérje.

A megváltoztatott minősítés miatt helyes az elsőfokú bíróság által meghatározott végrehajtási fokozat és az ehhez igazodó feltételes szabadságra vonatkozó indokolás.

Az elsőfokú bíróság ítéletének járulékos kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372.§-ának (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb - helyes - rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába a Btk. 99.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámítani rendelte.

Az ítélőtábla a Be.381.§ (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a másodfokú eljárásban 43.100 forint büntügyi költség merült fel. Mivel a védelmi fellebbezés eredményre vezetett, a Be. 381.§ (2) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a felmerült büntügyi költséget az állam viseli.

Budapest, 2011. év október hó 5. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Magócsi István sk.
bíró

A Pest Megyei Bíróság 18.B.114/2010/45. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.130/2011/8. számú ítéletében írt változtatásokkal 2011. év október hó 5. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2011. év október hó 5. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Pécsi Orsolya
bírósági ügyintéző